

## Przygotowanie zawodowe dorosłych

**Przygotowanie zawodowe dorosłych** daje możliwość nabycia kwalifikacji lub umiejętności zawodowych potwierdzonych dokumentami (świadectwami). Jest realizowane według programu, na który składa się teoria i praktyka. Przygotowanie zawodowe dorosłych jest realizowane na podstawie umowy zawartej między urzędem pracy a pracodawcą lub między urzędem pracy, pracodawcą i instytucją szkoleniową, wpisaną do rejestru prowadzonego przez wojewódzki urząd pracy.

### Formy przygotowania zawodowego dorosłych:

1. Praktyczna nauka zawodu dorosłych trwa od 6 do 12 miesięcy, kończy się egzaminem czeladniczym lub egzaminem kwalifikacyjnym na tytuł zawodowy, przeprowadzonym przez komisję egzaminacyjną powoływaną przez kuratora oświaty.

**Program praktycznej nauki zawodu** uwzględnia w szczególności standardy wymagań będące podstawą przeprowadzenia egzaminu na tytuł zawodowy, tytuł czeladnika lub podstawy programowe kształcenia w zawodzie. Kończy się egzaminem kwalifikacyjnym na tytuł zawodowy przeprowadzonym przez komisję egzaminacyjną, powoływaną przez kuratora oświaty, zgodnie z przepisami regulującymi uzyskiwanie i uzupełnianie przez osoby dorosłe wiedzy ogólnej lub egzaminem czeladniczym, zgodnie z przepisami regulującymi przeprowadzanie przez komisje izb rzemieślniczych egzaminów na tytuły czeladnika i mistrza w zawodzie. Dokumentem potwierdzającym zdany egzamin jest świadectwo.

2. **Przyuczenie do pracy dorosłych** trwa od 3 do 6 miesięcy i kończy się egzaminem sprawdzającym, przeprowadzonym przez komisję egzaminacyjną, powoływaną przez kuratora oświaty lub przez instytucję szkoleniową wskazaną przez starostę, wpisaną do rejestru prowadzonego przez wojewódzki urząd pracy. Przyuczenie do pracy dorosłych ma na celu zdobycie wybranych kwalifikacji zawodowych lub umiejętności, niezbędnych do wykonywania określonych zadań zawodowych, właściwych dla zawodu występującego w klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy.

**Program przyuczenia do pracy dorosłych** uwzględnia w szczególności standardy kwalifikacji zawodowych dostępne w bazach danych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw pracy. Kończy się egzaminem sprawdzającym, przeprowadzonym przez komisję, o której mowa w pkt 1 lub przez instytucję szkoleniową wskazaną przez starostę, wpisaną do rejestru prowadzonego przez wojewódzki urząd pracy. Dokumentem potwierdzającym zdany egzamin jest zaświadczenie.

### Osoby, które mogą uczestniczyć w przygotowaniu zawodowym dorosłych:

osoby bezrobotne wymienione w art. 49 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,  
osoby poszukujące pracy, które:

- 1) otrzymują świadczenie socjalne przysługujące na urlopie górniczym lub górniczy zasiłek socjalny;
- 2) uczestniczą w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej lub indywidualnym programie integracji, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej;
- 3) są żołnierzami rezerwy;
- 4) pobierają rentę szkoleniową;
- 5) pobierają świadczenie szkoleniowe, o którym mowa w art. 70 ust. 6 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

**Pracodawca zainteresowany utworzeniem miejsc przygotowania zawodowego dorosłych składa do powiatowego urzędu pracy wniosek w sprawie gotowości ich utworzenia.**

Starosta w terminie miesiąca od dnia otrzymania wniosku informuje pracodawcę o sposobie jego rozpatrzenia.

Starosta zawiera z wybranym pracodawcą albo z wybranym pracodawcą i wyłonioną instytucją szkoleniową wpisaną do rejestru prowadzonego przez wojewódzki urząd pracy umowę w sprawie realizacji przygotowania zawodowego dorosłych, określającą szczegółowe warunki.

**Starosta kieruje osobę uprawnioną do odbycia przygotowania zawodowego dorosłych u pracodawcy na jej wniosek składany we właściwym ze względu na miejsce zamieszkania powiatowego urzędu pracy, po pozytywnym zaopiniowaniu przez specjalistę do spraw rozwoju zawodowego lub na wniosek specjalisty do spraw rozwoju zawodowego.**

**W przypadku zawodów wymagających szczególnych predyspozycji psychofizycznych skierowanie wymaga pozytywnej opinii doradcy zawodowego.**

Wymiar czasu odbywania przygotowania zawodowego dorosłych - program nie może być realizowany w niedzielę i święta, w porze nocnej ani nie może przekraczać 8 godzin zegarowych dziennie i 40 godzin zegarowych tygodniowo. Starosta może wyrazić zgodę na realizację programu w porze nocnej, o ile charakter pracy w danym zawodzie tego wymaga. Nabywanie umiejętności praktycznych obejmuje co najmniej 80% czasu odbywania przygotowania zawodowego dorosłych i jest realizowane u pracodawcy.

Uczestnik przygotowania zawodowego dorosłych, który z własnej winy przerwał program tego przygotowania lub nie przystąpił do egzaminu czeladniczego, kwalifikacyjnego lub sprawdzającego jest obowiązany do zwrotu kosztów przygotowania poniesionych z Funduszu Pracy, z

wyjątkiem sytuacji, gdy powodem przerwania programu lub nieprzystąpienia do egzaminu było podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

*Podstawa prawna:*

*Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2019 poz. 1482 z późniejszymi zmianami).*